

HÍREK

Beszámoló a XVII. Szlovák Levéltári Napokról Pozsonyban (XVII archivne dni v Solvenskej republike Bratislava)

A Szlovák Levéltári Szövetség 2013-ban már tizenhetedik alkalommal rendezte a „Szlovákiai Levéltári Napok” (Archivne dni v Solvenskej republike) című, hagyományosan három napos tudományos konferenciáját. A rendezvényt 2013. május 21–23. között tartották Pozsonyban. Főszervezője a Szlovák Levéltári Szövetség mellett – az alapítása 50. évfordulóját ünneplő – Pozsonyi Koméniusz Egyetem Levéltára volt. Társszervezői a Szlovák Történeti Társulat (SHS) Pozsonyi Történeti Intézete és a Pozsonyi Kerület Önkormányzata voltak. A XVII. Szlovák Levéltári Napok helyszínéül a Koméniusz Egyetem Pozsony belvárosában található központi épülete szolgált. A rendezvény fővédnökének szerepét a Koméniusz Egyetem rektora, prof. RnDr. Karol Mičeta, PhD. vállalta. A XVII. Szlovák Levéltári Napokra a szlovákiai levéltárosok mellett szervezők meghívták környező országok (Ausztria, Csehország, Lengyelország, Magyarország) mellett Szlovénia levéltárosait illetve levéltárszakai szerzeteinek képviselőit és természetesen a Nemzetközi Levéltári Tanácsot (ICA) is. Hazánkat a Magyar Levéltárosok Egyesülete (MLE) és a Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség (MFLSZ) küldöttsége képviselte. Az, hogy a magyar egyetemi levéltárak vezető munkatársai is részt vehettek a rendezvényen, döntően a főszervező Pozsonyi Koméniusz Egyetem Levéltára és az MFLSZ közt fennálló több éves szakmai és baráti kapcsolat eredménye.

A Szlovák Levéltári Napok keretében szervezett tudományos konferenciákon egy vagy több előre meghatározott témakör vizsgálatát tűzik ki célul. A XVII. Szlovák Levéltári Napokon elhangzott előadások témáját a tudomány, kultúra, sport levéltári forrásainak tudományos igényű feldolgozása és bemutatása adta. A konferencia három napján – a fenti témakörökben – hat értekezési blokkban (szekció) összesen huszonnégy (szekciónként négy) előadás hangzott el. A 24 előadásból négyet a meghívott magyar egyetemi levéltárosok tartottak. A tudományos konferencia hivatalos nyelve a szlovák mellett az angol, a német és a magyar előadók iránti udvariasság bizonyítékául a magyar volt. Ezt viszonzandó megkértük egy Szlovákiaiában élő magyar nemzetiségű kollegánkat, hogy a magyar nyelven elhangzó előadások tartalmát – az egyes előadások kezdete előtt – egy rövid szlovák nyelvű összefoglalóban ismertesse.

A előadások közül azokat említjük, amelyek a magyar történelem, levéltárosok számára is figyelemre méltók lehetnek, mert

témaválasztásuk és a bemutatott magyar nyelvű dokumentumanyag révén nemcsak a szlovák, de a magyar történelmi emlékezetnek is részét képezik. Egyetemtörténeti kutatással foglalkozó levéltárosok lévén, természetesen megkülönböztetett figyelemmel kísértük az ilyen tárgyú konferencia előadásokat is.

Már a május 21-i I. értekezési blokkban találhattunk ilyen előadást. PHDr. Katarína Turčanová (Kassai Állami Levéltár Kassai Fiókleveletára) „Kassai Nemzetközi Békemaronon levéltári dokumentumokban” című előadását. Az előadásban több, a témához kapcsolódó magyar nyelvű forrást mutatott be az előadó és láthatták a jelenlévők illusztrációként Galambos József magyar atléta fényképét, aki Budapesten született 1900. július 27-én, és itt is halt meg 1980. február 6-án. Galambos két olimpián (1928, Amsterdam; 1936, Berlin) indult magyar színekben és négyszer diadalmaszkodott a Kassai Nemzetközi Békemarononon. A délutáni II. értekezési blokkban hangzott el a konferencia első egyetemtörténeti témájú előadása: „A pozsonyi Szlávia Sportegyesület Vízilabda Szakosztálya”. Az előadó Jana Očenašová (Pozsonyi Koméniusz Egyetem Levéltára) volt. A pozsonyi Szlávia a Koméniusz Egyetem 1953-ban alapított sportegyesülete, jelenleg is az egyik legrangosabb szlovákiai sport klub. Az egyesület történetének feldolgozása jól jelzi a közép-európai egyetemtörténeti kutatás párhuzamosságait, ugyanis a magyar egyetemtörténeti kutatásoknak is egyik célkitűzése az különböző egyetemi egyesületek – így a sportegyesületek – történetének tudományos igényű feldolgozása.

A magyar sport- és művelődéstörténészek számára sok érdekességgel szolgálhat PHDr. Zuzana Kollárová (Lőcsei Állami Levéltár Poprádi Fiókleveletára) „A Késmárki Lövészegylet történetéből” című ugyancsak számos magyar nyelvű forrásanyagot bemutató – a május 21-i II. értekezési blokkban megtartott – előadása. A magyar és a szlovák színháztörténet művelői számára érdekes lehet, PHDr. Rudolf Hudec (Pozsonyi Színházművészeti Intézet Levéltára) május 22-én a III. értekezési blokkban „Kocskóci Rakovszky Antal – a színpadi világ királya” címen elhangzott előadása.

Ismét a magyar művelődéstörténet kutatói számára is figyelemre méltó lehet Marta Šloviková (Nyitrai Állami Levéltár Lévai Fiókleveletára) „A lévaiak társadalmi élete Kriek Jenő meghívó gyűjteménye tükrében” címen tartott konferencia előadása.

Május 22-én délután a IV. értekezési blokkban kizárólag egyetemtörténeti témakörű előadások kaptak helyet. Az értekezési blokk vezető elnöki tisztét a magyar levéltárosok által is jól ismert és becsült levéltári szakember, a magyar-szlovák levéltári

kapcsolatépítésben kiemelkedő szerepet játszó PhDr. Novák Veronika a Pozsonyi Állami Levéltár Vágsellyei Fiókleveletára igazgatója töltötte be. A sort a prágai Károly Egyetem két munkatársa a Károly Egyetem Egyetemtörténeti Intézetének igazgatója doc. PhDr. Petr Svobodný és a Károly Egyetem Egyetemi Levéltárának igazgatója, PhDr. Marek Ďurčanský tartotta az „Egyetemi Levéltárak – az egyetemek történetének kutató központjai” címmel.

A Károly Egyetem – Európa egyik legrégebben fennálló univerzitása – levéltárának célkitűzése teljesen azonos az évszázadokkal később létre jövő magyarországi egyetemek szaklevéltárainak célkitűzéseivel. Hiszen a magyar egyetemi levéltárak alapítását éppen az a felismerés hívta életre, hogy szükség van egyetemtörténeti kutatóműhelyekre, vagy ha úgy tetszik, egyetemtörténeti kutató központokra. Őket egy másik csehországi egyetem a brnoi Masaryk Egyetem Levéltárának munkatársa Jaroslava Plosová követte. „A brnoi Masaryk Egyetem Levéltárának személyi állagai, mint történeti források” című előadásával. Ez az előadás is a fentebb már említett a közép-európai egyetemtörténeti kutatásokban meglévő párhuzamosságok bizonyítéka. 2009-ben ugyanis a hazai egyetemi szaklevéltárak az MFLSZ kezdeményezésre és koordinálásával összeállították a magyarországi egyetemi szaklevéltárak fond szintű személyi irategyütteseinek jegyzékét. Ez a jegyzék épp azzal a céllal készült, hogy egyrészt felhívja a figyelmet a hazai egyetemi szaklevéltárakban őrzött ilyen jellegű irategyüttesek történeti forrásértékére, másrészt elősegítse ezek kutathatóságát.

Az első magyar előadó Dr. Szögi László főigazgató (ELTE Egyetemi Könyvtár, Egyetemi Levéltár) volt. Előadásának címe: „A magyarországi felsőfokú oktatási intézmények hallgatói adatbázisának elkészítése 1848-ig.” Az előadás a 2013-ban induló több egyetemi szaklevéltár közreműködésével – az MTA Egyetemtörténeti Kutatócsoportjának irányításával – zajló program kutatásmódszertani bevezetőjét adta. A kutatási program célja a történeti Magyarországon működött valamennyi felsőoktatási illetve felsőfokú szakképző intézmény (egyetem, főiskola, akadémia, tanintézet) matrikulált hallgatóinak egységes elvek szerint szerkesztett adatbázisban való összegyűjtése. Ez százezres számot messze meghaladó – több kutató, több éves munkájával felvett – rekord mennyiséget és a különböző tanulmányi nyilvántartások több szempontú forrásfeldolgozását jelenti. A kutatási program célkitűzésének megvalósítás eleve széles körű határon túli – így természetesen a szlovák levéltárakkal és levéltárosokkal – való kutatási együttműködést feltételez.

Szintén a IV. értekezési blokkban szerepelt Lengvári István levéltárigazgató (PTE Egyetemi Levéltára) „Adatbázisok a tudományos és hivatali munka szolgálatában a PTE Egyetemi Levéltárában” című előadása is. Már maga cím is jelezte, más közlevéltárakhoz hasonlóan a PTE Egyetemi Levéltára is követi azt a szakmai elvet, hogy levéltári adatbázisok építése – a szolgáltató levéltár alapelvéből kiindulva – csak és kizárólag a fenntartók tudományos és a hivatali tevékenységének segítését szolgálhatja. A PTE Egyetemi Levéltára által – a 2004-es szaklevéltárra nyilvánítástól kezdődően – folyó adatbázis építő színvonalát bizonyítja, hogy a Levéltár munkatársai által összeállított és nyomtatott formában is megjelent adatbázis – A Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem Bölcsész- és Nyelv- és Történettudományi Kar tanácsulési jegyzőkönyveinek napirendi pontjai (1918–1940) – épp a XVII. Szlovák Levéltári Napok rendezésének évében nyerte el „Az Év Levéltári Kiadványa díj” Levéltári szakmai kiadványok kategóriájának III. díját. Tekintve, hogy

a Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem 1918-ig Pozsonyban működött, a jogutód Pécsi Tudományegyetem Levéltára által közreadott adatbázisokat kutatómunkájuk során a szlovák levéltárosok és történészek sem nélkülözhetik.

A XVII. Szlovák Levéltári Napok zárónapján az V. értekezési blokkban – melynek levezető elnöke a magyar – szlovák egyetemi levéltári kapcsolatokban tevékeny szerepet vállaló Mgr. Mária Grofová, a Koménius Egyetem Levéltárának munkatársa, a Szlovák Levéltári Szövetség elnökségi tagja volt – a Budapesti Corvinus Egyetemen működő két szaklevéltár vezetői Osváth Zsolt és Zsidi Vilmos folytatták a magyar egyetemtörténeti kutatásokat ismertető előadások sorát. Előadásuk címe: „A magyarországi felsőoktatási intézmények képesítő- és doktori oklevelei 1775–1948”. A magyarországi felsőfokú oktatási intézmények hallgatói adatbázisának elkészítése 1848-ig program mellett ez az MFLSZ másik átfogó nem csak egyetemi szaklevéltárakat, de más közlevéltárakat és – gyűjteményeket, valamint nyilvános magánlevéltárakat is érintő kutatási projektje. Az előadók által 10 éve végzett forrásfeltáró és kutató munka célja a valamennyi magyarországi felsőoktatási intézmények képesítő- és doktori okleveleinek minél teljesebb körű összegyűjtése. Ezzel párhuzamosan céljuk az összegyűjtött okleveleknek egy több szempontú feldolgozást lehetővé tevő adatbázisban való rögzítése, amely nemcsak az egyes oklevelek oklevéltani és a tudományos forráskiadás módszertani elvei szerinti leírását tartalmazná, hanem azok minőségi digitalizált felvételeit is. Az adatbázis jelenleg 675 db, a magyarországi felsőoktatási intézmények által kiadott képesítő- és doktori oklevelet tartalmaz. Ebből öt oklevelet – köztük a mai ismereteink szerinti legrégebbi magyarországi felsőoktatási intézmény által kiadott képesítő oklevelet – a Pozsonyi Koménius Egyetem Levéltára őriz. Ezt, az előadásban is bemutatott képesítő oklevelet az első, tartósan működő magyar egyetem, az 1635-ben Pázmány Péter alapította nagyszombati egyetem, Mária Terézia királynő rendelete nyomán 1769-ben felállított orvosi kara adta ki Augustiny Antal sebészmasternek 1775-ben. Az oklevélkibocsátó felsőoktatási intézmények között pedig több olyan található, amely egykor a mai Szlovákia területén működött. Így az elhangzott előadás reményeink szerint a szlovák hallgatóság számára is tartalmazott hasznos adatokat.

A magyar előadók sorát Dr. Molnár László levéltárvezető (Simmelweis Egyetem Levéltára) zárta „Interneten elérhető segédletek a Semmelweis Egyetem Levéltárában” címen megtartott előadásával. A Semmelweis Egyetem Levéltára honlapjáról elérhető mind a Központi Levéltár (az egykori SOTE Levéltár), mind a kari fiókleveletárként működő TF Levéltár rendszeresen frissített fond- és állagjegyzéke és több levéltári fondhoz készített mutató (SOTE Levéltár: 6 fond, TF Levéltár 2 fond), valamint a mind az orvosi, mind a testnevelési felsőoktatás kronologikus rendszerű intézménytörténeti összefoglalója. Tekintve, hogy a mai Semmelweis Egyetem őse a már említett nagyszombati egyetem orvosi kara, illetve, hogy SOTE Levéltárban őrzött Magyar–Kossa képgyűjtemény a mai Szlovákia történetéhez is kapcsolódó dokumentumot tartalmaz, a szlovák levéltárosok és történészek – a PTE Egyetemi Levéltárának adatbázisaihoz hasonlóan – ezeket az elektronikus formában elérhető segédleteket sem nélkülözhetik munkájuk során.

A levéltárakban megőrzött dokumentumok interdiszciplináris felhasználásának lehetőségeit szemléltetve Anna Masliková (Pozsonyi Koménius Egyetem BTK Levéltári és Történet

Segéd tudományok Tanszéke) „A bicsei kastély folyosójáról fennmaradt levéltári dokumentumok, mint forrás az epigráfikai emlékek és falfestmények felújításánál” címen a tudományos konferencia VI. értekezési blokkjában elhangzott előadása. Az előadás személetesen mutatta be, hogy a nagybiccei (ma szlovákul: Bytča) egykori Thurzó–Esterházy kastély 17. század eleji, a Thurzó ősöket ábrázoló falfestményeiről fennmaradt kézzel írt, illetve rajzolt „kódex” hogyan segítette elő az egykori felvidéki késő reneszánsz kastélyépítéssel kiemelkedő értékű alkotásának az építés korszakát idéző helyreállítását.

A zárónap két utolsó előadása is egyetem történeti témát dolgozott fel. Az első a fentebb már említett egyetemi egyesület történet témakörhöz kapcsolódott. Mindkettő klasszikus forrásfeltáró előadás volt. Jana Macuonová (Pozsonyi Koménius Egyetem Levéltára) a Pozsonyi Koménius Egyetem Gymnik nevű művészeti együttese történetének levéltári forrásait ismertette „A Gymnik művészeti együttes történetének a levéltári dokumentumokban” címmel. Míg kolleganője a már említett Mgr. Maria Grofová az egyetemi zenei élet levéltári forrásait tekintette át „Zenei élet a Pozsonyi Koménius Egyetemen” címen.

A XVII. Szlovák Levéltári Napokról szóló beszámolónk zárásaként feltétlenül szólnunk kell a tudományos konferencia kísérő rendezvényéről, a valamennyi résztvevő számára a Koménius Egyetem Bölcsészettudományi Kara secessziós stílusú dísztermében, a Moyzes teremben (egykor a pozsonyi helyőrségi tisztiklub díszterme) rendezett közös vacsoráról. Írnunk kell a kizárólag a külföldi vendégek részére szervezett programokról (a Koménius Egyetem reprezentációs termei és a pozsonyi vár megtekintése, a szlovák levéltári szakma vezetői és a külföldi vendégek eszmecsereje a Koménius Egyetem rektori vezetésének tagjaival, a szlovák levéltári szakma vezetői és a külföldi vendégek vacsorája), amelyek sikeres megszervezése a vendéglátók fáradhatatlan munkájának és szívélyes vendégszeretetének méltó eredménye. Bízunk abban, hogy az ismertetett egyetem történeti adatbázisok jelentős mértékben hozzájárulnak a genealógiai kutatásokhoz.

Osváth Zsolt–Zsidi Vilmos

Nemzetközi címertani és pecsét-tani konferenciák

1. Nemzetközi címertani értekezlet Kolozsváron

Heraldika és művészetpártolás (Heraldry and art patronage) címmel szervezett nemzetközi értekezletet (workshop) a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Természettudományi és Művészeti Kara Kolozsváron, a Bocskai-házban 2013. november 8–9-én. A rendezvény az *Isten dicsőségére és személyes büszkeségből – címeres emlékek és művészetpártolás a késő középkori Erdélyben (To the Glory of God and Personal Pride. Monuments with Heraldic Programmes as Expression of Art Patronage in Late*

Medieval Transylvania) program keretében jött létre. Programvezető Lupescu Radu, a Sapientia EMTE Jogtudományi és Európai Tanulmányok Tanszékének vezetője, tudományos munkatársak: Ciprian Firea művészettörténész, a Román Tudományos Akadémia (RTA) kolozsvári Régészeti és Művészettörténeti Intézetének (RMTI) munkatársa és Tudor-Radu Tiron, az RTA Országos Címer-tani, Genealógiai és Pecsét-tani Bizottságának tagja. Magyarországról Lővei Pál (Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ, Bp.) és Papp Szilárd (Szépművészeti Múzeum, Bp.), Németországból Marco Bogade (Közép-európai Németek Kultúrájának és Történelmének Szövetségi Intézete, Oldenburg) és Jörg Schwarz (Ludvig-Maximilian Tudományegyetem, München), Ausztriából Andreas Zajic (Osztrák Tudományos Akadémia Közép-kutató Intézete, Bécs), Szerbiából Nenad M. Jovanovich (Orto-dox Monarchizmus Kutatóközpontja, Belgrád), a Moldovai Köztársaságból Silviu Andrieș-Tabac (az állam heraldikusa, Chișinău), Romániából a programban résztvevőkön kívül Adrian Andrei Rusu (RMTI, Kolozsvár), Ioan Albu (Lucian Blaga Tudományegyetem, Nagyszeben) és Szekeres Attila István (Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy) tartott előadást. A rendezvény keretében szervezett kiránduláson a résztvevők megtekintették a gyulafehérvári Szent Mihály székesegyházat, majd a vajdahunyadi várat. A kastély alagsorában Lupescu Radu megnyitotta a várból származó középkori faragványokból – Cristian Roman régész közreműködésével – a program keretében berendezett kőtárat.

2. Nemzetközi pecsét-tani konferencia Kijevben

Az Ukrán Tudományos Akadémia (UTA) Történelmi Intézete és az M. Sz. Hrusevszkij Régészeti és Forráskutató Intézet 2013. november 22–24. között szervezte meg Kijevben a IV. Nemzetközi Pecsét-tani Konferenciát. A Seremetyev Múzeum és az Ukrán Heraldikai Társaság által támogatott rendezvény az eddigi északi pánszláv konferenciákhoz képest dél felé, a nyelvhatárokon át is nyitott. A korábbi ukrán, orosz, fehérorosz és lengyel résztvevőkön kívül idén Romániából és a Moldovai Köztársaságból is hívtak előadókat. Tudor-Radu Tiron bukaresti heraldikus a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem címertani kutatóprogramjának képviseletében a Máramaros vármegyei öt koronaváros (Máramarossziget, Hosszúmező, Huszt, Técső és Visk) 1701-ből származó közös pecsétjéről értekezett. A román és magyar állampolgárságú Szekeres Attila István sepsiszentgyörgyi heraldikus, a Székely Nemzeti Múzeum képviseletében *A nap és a holdsarló a székely közösség pecsétjében* címmel tartott vetített képes előadást. A kiemelteken kívül a konferencián 27 ukránai, kilenc fehéroroszországi, nyolc lengyelországi, öt oroszországi és egy moldovai szakember adott elő a Kijevi Pecserszka Nemzeti Történelmi Kulturális Központban, illetve az UTA vendégházának előadótermében. A konferencia szervezői Oleg Odnorozsenko, Vitalij Perkun, Olekszij Seremetyev és Olexandr Alfjorov voltak

Szekeres Attila István

E számunk szerzői

- ALBERT ZOLTÁN MÁTÉ nemzetközi kapcsolattartó (Mária Út Közhasznú Egyesület, Veszprém)
- CSIBA BALÁZS egyetemi hallgató (Filozofická fakulta University Komenského v Bratislave)
- DIERA DIANA PhD hallgató (Fakultät für Geschichts- und Kulturwissenschaften, Historisches Seminar, Historische Grundwissenschaften und historische Medienkunde, Ludwig-Maximilians-Universität, München)
- DOMOKOS GYÖRGY egyetemi docens (Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba)
- GYÖNGYÖSSY MÁRTON múzeumigazgató (Ferenczy Múzeum, Szentendre)
- HORVÁTH JÓZSEF nyugdíjas (Bp.)
- KANÁSZ VIKTOR egyetemi hallgató (Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba)
- KÜNSTLERNÉ VIRÁG ÉVA főlevéltáros (Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Bp.)
- OSVÁTH ZSOLT levéltárvezető (Budapesti Corvinus Egyetem Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár, Bp.)
- REISZ T. CSABA címzetes főigazgató, főlevéltáros (Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Bp.)
- SZEBELÉDI ZSOLT tudományos segédmunkatárs (Magyar Tudományos Akadémia – Eötvös Loránd Tudományegyetem – Pázmány Péter Katolikus Egyetem Ókortudományi Kutatócsoport, Bp.)
- SZEKERES ATTILA ISTVÁN címertani tanácsos (Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy)
- ZSIDI VILMOS levéltárvezető (Budapesti Corvinus Egyetem Közgáz Levéltár, Bp.)

TÁJÉKOZTATÓ

Szerzőink figyelmébe

A szerkesztőség a beérkezett kéziratok közléséről két anonim szakmai bíráló (lektor) véleményének ismeretében hoz döntést. A szerkesztőség kizárólag olyan kéziratokat fogad el, amelyek megfelelnek a szerkesztőség által előírt követelményeknek. Kérjük a tanulmányok és az ismertetések szerzőit, hogy minden esetben végleges szövegű kéziratokat küldjenek, mivel a korrektúrában a szerkesztők által megszerkesztett kéziratokon érdemi változtatásokra már nincs lehetőség. A szerkesztőség jegyzetapparátussal együtt lehetőleg 0,5–1 íves (20–40 000 „n”) tanulmányokat, recenziók esetében maximum 5 oldalas (10 000 „n”) írásokat vár. Ennél nagyobb terjedelmű kéziratok megjelentetésére is van lehetőség indokolt esetben (maximum 100 000 „n”). Az ismertetéseknél kérjük az ismertetendő mű (művek) pontos bibliográfiai adatait közölni. A tanulmányokban csak a jegyzetekben történik hivatkozás, nem kell felhasznált irodalom- vagy rövidítésjegyzéket készíteni.

Az egységes jegyzetapparátus érdekében kérjük az alábbiak betartását:

- A hivatkozott művek szerzőinek nevét kurziválni kell; nem kurziváljuk viszont szerkesztőjének (szerkesztőinek) nevét. Ez utóbbiakat a jelzett könyv, tanulmánykötet címe után zárójelbe téve adjuk meg (pl. Szerk. Domanovszky Sándor.). Ha egy műnek több szerzője, illetve szerkesztője van, azokat nagy kötőjellel (–) válasszuk el egymástól. A szerző(k) neve után a cím előtt kettőspontot tegyünk.
- Az oldalhivatkozásokor kérjük az oldal sorszámát megadni, a tól–ig-oldalszámok és évszámok esetében nagy kötőjelet (–) írjunk (38–40., 61–72.).
- A hivatkozásokor csak a kiadás helyét és évét tüntessük fel, a kiadót nem.
- Ha a hivatkozott mű esetében több kiadási hely van megadva, az egyes helységeket nagy kötőjellel (–) válasszuk el egymástól (pl. Bp.–Debrecen). Ha a kiadás helye Budapest, azt mindig rövidítve írjuk ki (Bp.). A kiadás helye után, az év előtt vesszőt kell tenni (pl. Bp.,).
- Amennyiben a hivatkozott mű valamilyen sorozat keretében jelent meg, a sorozat címét a kiadási hely és év után zárójelben tüntessük fel: pl. (Monumenta Hungariae Historica).
- Ha tanulmánykötetben napvilágot látott cikket idézünk, úgy a hivatkozott tanulmány után az „In:” szócskát írjuk, és közvetlen utána adjuk meg a tanulmánykötet címét és zárójelben a szerkesztőjét/szerkesztőit.
- Folyóiratban megjelent cikkekre történő hivatkozásokor nem tesszük ki az „In:” szócskát. A hivatkozott folyóirat címét kurziváljuk, és utána tegyünk vesszőt; ezt követi az évfolyam vagy kötetszám, majd zárójelbe téve a megjelenés éve, utána az illető évben megjelent szám, végül pedig az oldalszám: pl.: *Történelmi Szemle*, 1 (1958) 1. sz. 52. Az éven belüli számot csak abban az esetben jelöljük, ha a folyóiratnál nem folyamatos a lapszámozás az egyes számok esetében.
- Amennyiben ugyanarra a műre történik hivatkozás, kérjük a hivatkozott szerző családi nevét teljesen megismételve, keresztnévét azonban rövidítve megadni, utána kettős pontot tenni, majd az „i. m.” jelölést használni. Ezt követi az oldalszám. (Pl.: *Nagy I.*: i. m. 32.). Ha egymást követően ugyanarra a műre és oldalszámra hivatkozunk, írjuk, hogy „Uo.” Ha ugyanazon szerző egy másik munkájára, tanulmányára hivatkozunk, úgy az utóbbit/utóbbiakat az előbb idézettől egyértelműen el kell különíteni (pl. rövidített címmel, kerülve az évszamos rövidítést) és erre hivatkozni. Ha szerkesztett műre, forráskiadványra vagy sokszerzős műre történik hivatkozás, akkor a cím után zárójelben közöljük a továbbiakban alkalmazott rövidített címet (pl. a továbbiakban Reg. Arp.). Ha több kötetes műre történik hivatkozás, kérjük minden esetben az idézett kötetszámot, eltérő kiadási hely és év esetén ez utóbbiakat is feltüntetni. (Pl. *Nagy I.*: i. m. XI. k. Pest, 1858.)
- A kéziratokban az évszázadokat – idézetek, tanulmány- és könyvcímek kivételével – arab számmal jelöljük.
- Írásaikat minden esetben Word for Windows szövegszerkesztő programban készítve juttassák el a szerkesztőségbe elektronikus úton a turul@mol.gov.hu vagy a szerkesztőség tagjainak címére. A szöveget balra zártan írják, és a kurziváláson kívül semmilyen kiemelés (kövérítést, aláhúzást, ritkítást) vagy formázást ne alkalmazzanak. A tapadó írásjeleket is kurziválni kell, ha az előtte álló szó kurzív.
- A betűtípusok megválasztásakor ajánljuk a Times New Roman-t.
- A lábjegyzeteket automatikus számozással kérjük megadni, „lábjegyzet”-programot választva. Így a jegyzetek az oldal aljára kerülnek.
- Amennyiben a kiadandó tanulmányban képet/képeket is kívánnak közölni, kérjük azt/azokat mellékelni, vagy digitális formában a kézírathoz csatolva beküldeni, minden esetben jelölve a kéziratban, az/azok hova kerüljön/kerüljenek. Csak nyomdai szempontból jó minőségű képeket tudunk közölni. A Magyar Országos Levéltár anyagából közlendő képet nem szükséges mellékelni, csak a pontos jelzetet feltüntetni.
- Amennyiben nagyobb méretű táblázatokat kívánnak közölni, melyek meghaladják a folyóirat szedéstükör-szélességét, kérjük azokat a tanulmány szövegének végéhez illeszteni, külön szakaszban. A genealógiai táblázatokat is Word for Windows szövegszerkesztő programban kérjük.
- Csak a jegyzetekben (ld. = lásd, vö. = vesd össze, pl. = például) használjunk rövidítéseket, a főszövegben ne, ott tehát kiírjuk, hogy „például”.
- A főszövegben és a jegyzetekben az idézeteket nem kurziváljuk, csak idézőjelbe tesszük. Az idegen nyelvű (többnyire latin) kifejezéseket, formulákat viszont kurziváljuk.
- A folyóiratban közlésre kerülő tanulmányokról különnyomatokat csak külön igény alapján, megegyezés szerint készítünk. Az aktuális számból a tanulmányok szerzői öt tiszteletpéldányt kapnak, valamint dolgozatukat elektronikusan PDF formátumban.

Példák a hivatkozásokra:

Monográfiák esetében:

Szentpétery Imre: Magyar oklevéltan. Bp., 1930. (A magyar történettudomány kézikönyve II. 3.)

Folyóiratok esetében:

Ghyczy Pál: Kanizsai Dorottya címereslevele 1519-ből. *Turul*, 46 (1932) 68–70.

Szerkesztett kiadvány esetében:

Thallóczy Lajos: Jajcza (bánság, vár és város) története 1450–1527. (Az oklevéltárat szerk. Horváth Sándor.) Bp., 1915. (Monumenta Hungariae Historica, Diplomataria XL.) 76.

Tanulmánykötetben megjelent írás esetében:

Kubinyi András: A királyi udvar élete a Jagelló-korban. In: Kelet és Nyugat között. Történeti tanulmányok Kristó Gyula tiszteletére. (Szerk. Koszta László.) Szeged, 1995. 309–355.

Digitális adathordozók esetében:

Engel Pál: Középkori magyar genealógia. CD-ROM. Bp., 2001. Oslis nem.